

G U V E R N U L R O M Ȃ N I E I

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ
privind stabilirea cadrului general pentru închiderea programelor operaționale
finanțate în perioada de programare 2014-2020

Luând în considerare prevederile Regulamentului (UE) nr. 2013/1303 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/1084, cu modificările și completările ulterioare, ale Regulamentului (UE) nr. 2013/1301 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/1080, cu modificările și completările ulterioare, ale Regulamentului (UE) nr. 2013/1303 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/1083 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, ale Regulamentului (UE) nr. 1304/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/1081 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, ale Regulamentului (UE) nr. 2014/223 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 privind Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane, cu modificările și completările ulterioare, ale Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 2014/447 al Comisiei din 2 mai 2014 privind normele specifice de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA II), cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Regulamentului (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;

Având în vedere faptul că pentru perioada 2014-2020, România are la dispoziție fonduri externe nerambursabile alocate pentru politica de coeziune în valoare de aproximativ 24 mld. euro pentru domenii de intervenție esențiale pentru coeziunea economică, socială și teritorială: dezvoltarea infrastructurii de transport, deșeuri, apă-apă uzată, eficiența energetică, sănătate, educație, inovare și competitivitate economică, măsuri pentru ocuparea forței de muncă, precum și pentru protecția persoanelor și familiilor defavorizate considerate vulnerabile din punct de vedere al riscului de sărăcie extremă;

Ținând cont de faptul că închiderea programelor operaționale prin intermediul cărora s-au implementat proiectele/operațiunile eligibile în perioada 2014-2020 trebuie realizată până la data de 15 februarie 2025, prin întocmirea întregului pachet de documente pentru închiderea programelor operaționale 2014-2020 și transmiterea acestuia la Comisia Europeană, respectiv: conturile pentru ultimul exercițiu contabil, declarația de gestiune pentru ultimul exercițiu contabil și rezumatul anual, raportul final de implementare a programului operațional (cu excepția ultimului raport anual de implementare al FEPAM, care va fi transmis până la data de 31 mai 2024, respectiv raportul final de implementare al FEAD, care va fi transmis până la data de 30 septembrie 2024) și opinia de audit pentru ultimul exercițiu contabil, însoțită de raportul final de control al Autorității de Audit;

Întrucât cerințele la diferite niveluri ale sistemului de implementare a fondurilor al fiecărui stat membru, inclusiv responsabilitățile generale ale diferiților actori în procesul de închidere a programelor operaționale 2014-2020, sunt prevăzute în regulamentele UE și precum și în Orientările Comisiei Europene referitoare la încheierea programelor operaționale adoptate pentru a beneficia de asistență din partea Fondului european de dezvoltare regională, a Fondului social european, a Fondului de coeziune și a Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și a programelor de cooperare transfrontalieră din cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II) (2014-2020), aprobate prin Comunicarea Comisiei Europene (2022/C 474/01);

Luând în considerare faptul că, în vederea unei abordări unitare și pentru a se putea respecta termenele de răspuns către Comisia Europeană, este necesar stabilirea cadrului legal național privind activitățile și termenele care trebuie respectate de către toate structurile implicate în închiderea programelor finanțate în perioada 2014-2020 din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european (FSE), Fondul de coeziune (FC), Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM), Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane (FEAD) și a programelor de cooperare transfrontalieră finanțate prin Instrumentul de Asistență pentru Preaderare (IPA II), potrivit competențelor.

Având în vedere faptul că pentru a evita consecințele pe care nerespectarea tuturor acestor termene le are asupra absorbției finale a fondurilor alocate României de Uniunea Europeană în perioada 2014-2020, este necesar ca autoritățile de management să efectueze o serie de activități pentru finalizarea implementării programelor operaționale, în principal: identificarea proiectelor/operațiunilor care pot fi etapizate pe două perioade de programare, denumite în continuare "proiecte etapizate", identificarea proiectelor/operațiunilor care urmează a fi declarate nefuncționale care trebuie finalizate până la data de 31 decembrie 2026, denumite în continuare "proiecte/operațiuni nefuncționale", în conformitate cu Comunicarea Comisiei Europene (2022/C 474/01) privind Orientările Comisiei Europene referitoare la încheierea programelor operaționale adoptate pentru a beneficia de asistență din partea Fondului european de dezvoltare regională, a Fondului social european, a Fondului de coeziune și a Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și a programelor de cooperare transfrontalieră din cadrul Instrumentului de

asistență pentru preaderare (IPA II) (2014-2020) precum și a acelor categorii de proiecte care fac obiectul unei proceduri judiciare/unui recurs administrativ cu efect suspensiv pentru care sunt sume suspendate de la procedura de declarare/certificare;

Ținând cont de faptul că, în perspectiva aplicării noilor dispoziții privind etapizarea, este necesar ca autoritățile de management ale programelor operaționale să evalueze portofoliul de proiecte finanțate în cadrul exercițiului financiar 2014-2020, pentru a identifica riscul de nefinalizare a investițiilor în termenul de eligibilitate, mecanismele de asigurare a finalizării proiectelor precum și a îndeplinirii indicatorilor de realizare și de rezultat asumați în cadrul programelor operaționale, având în vedere faptul că nefinalizarea acestora poate conduce la o neîndeplinire gravă a obiectivelor selectate pentru cadrul de performanță, caz în care Comisia Europeană va aplica o corecție financiară în conformitate cu articolul 22 alin. (7) din Regulamentul (UE) 2013/1303 cu modificările și completările ulterioare;

Luând în considerare faptul că, în acest scop, sistemul de monitorizare instituit la nivelul Acordului de parteneriat și de către autoritățile de management pentru fiecare program operațional 2014-2020 trebuie să asigure disponibilitatea unor informații cuprinzătoare privind progresele financiare și fizice înregistrate la punctele cheie de analiză, precum și faptul că acesta trebuie să fie armonizat cu calendarul și cerințele analizei performanței și să sprijine procesul decizional al autorităților de management referitor la categoriile de proiecte etapizate, nefuncționale sau nefinalizate, prin selectarea acțiunilor care contribuie cel mai eficient la atingerea țintelor indicatorilor de realizare și rezultat, precum și a obiectivelor programelor operaționale 2014-2020;

Dat fiind că proiectele finanțate în cadrul programelor operaționale 2014-2020 pot fi etapizate în condițiile prevăzute la art.118 sau la art.118a, după caz, din Regulamentului (UE) nr. 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor, cu modificările și completările ulterioare, este necesară asigurarea continuității în implementare pentru trasabilitatea și responsabilitatea în cadrul intervențiilor finanțate din fonduri europene, în vederea realizării obiectivelor și țintelor indicatorilor programelor operaționale 2014-2020;

În considerarea faptului că în lipsa reglementării cadrului general unitar, respectiv în lipsa reglementării măsurilor, activităților și responsabilităților care revin autorităților de management și actorilor instituționali din sistemul de management și control, precum și relațiile dintre aceștia și Comisia Europeană acest fapt generând riscul dezangajării de sume alocate României, având în vedere că până la data de 30 septembrie 2023 trebuie identificate modificările necesare a fi aduse programelor operaționale 2014-2020 și programelor 2021-2027, precum și contractelor/deciziilor/ordinelor de finanțare, după caz, că trebuie aprobate aceste modificări, trebuie elaborare și aprobate liste ale proiectelor/operațiunilor etapizate și ale proiectelor/operațiunilor nefuncționale;

Întrucât aceste elemente vizează interesul public și strategic al României pentru gestionarea fondurilor europene și constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Capitolul I - Dispoziții generale

Art. 1 - (1) Prezenta ordonanță de urgență reglementează cadrul general cuprinzând măsurile, activitățile și termenele care trebuie respectate de către toate structurile implicate în închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020 din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european (FSE), Fondul de coeziune (FC), Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM).

(2) Prevederile prezentei ordonanțe de urgență se aplică și programelor de cooperare transfrontalieră finanțate prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și prin Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II), precum și programelor operaționale finanțate din Fondul de ajutor european pentru cele mai Defavorizate Persoane (FEAD).

(3) Pentru închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020, autoritățile de management au responsabilitatea elaborării Raportului final de implementare și a transmiterii acestuia către Comisia Europeană, până la data de 15 februarie 2025, respectiv 31 mai 2024 în cazul ultimului raport anual de implementare al programului operațional finanțat din FEPAM. Raportul final de implementare, respectiv ultimul raport anual de implementare în cazul FEPAM este însoțit, după caz, de anexele cuprinzând Lista cu proiectele/operațiunile etapizate din perioada de programare 2014-2020 în perioada de programare 2021-2027, lista cu proiectele/operațiunile nefuncționale, lista cu proiectele/operațiunile care fac obiectul unei proceduri judiciare/administrative cu efect suspensiv pentru care sunt sume suspendate de la procedura de declarare/certificare, lista cu proiectele majore etapizate și lista cu proiectele majore declarate nefuncționale.

Art. 2 - (1) În ceea ce privește referirile la perioada de programare 2014-2020, termenii și expresiile "Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)", "Fondul social european (FSE)", "Fondul de coeziune (FC)", "Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)" au înțelesurile și obiectivele prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 2013/1303, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În ceea ce privește referirile la perioada de programare 2014-2020, termenul "Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II)" are înțelesurile și obiectivele prevăzute în Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 2014/447.

(3) În ceea ce privește referirile la perioada de programare 2014-2020, termenul "Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane" are înțelesurile și obiectivele prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 2014/223 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 privind Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Fondurile prevăzute la alin. (1) - (3) sunt denumite, în continuare, "fonduri europene aferente perioadei de programare 2014-2020".

(5) În ceea ce privește referirile la perioada de programare 2014-2020, termenii "program operațional", "program de cooperare transfrontalieră" denumit în continuare "program CT", "prioritate", "obiectiv specific", "beneficiar", "operațiune", "„operațiune finalizată”, "instrumente financiare" au înțelesul prevăzut la art. 2 din Regulamentul (UE) nr. 2013/1303 cu modificările și completările ulterioare, iar termenul "proiect major" are înțelesul prevăzut la Titlul I, Capitolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 2013/1303, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 2 din Regulamentul (UE) nr. 447/2014, cu modificările și completările ulterioare.

(6) În ceea ce privește referirile la perioada de programare 2014-2020, în cazul FEPAM, prin „raport final de implementare” se înțelege „ultimul raport anual de implementare”, conform prevederilor Regulamentului (UE) 2014/508, cu modificările și completările ulterioare.

(7) În ceea ce privește referirile la perioada de programare 2021-2027, termenii și expresiile "Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)", "Fondul social european plus (FSE+)", "Fondul de coeziune (FC)", "Fondul pentru tranziție justă (FTJ)" și "Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și cvacultură (FEAMPA)" au înțelesurile și obiectivele prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, denumite în continuare "fonduri europene aferente perioadei de programare 2021-2027".

(8) În ceea ce privește referirile la perioada de programare 2021-2027, termenii "program", "prioritate", "obiectiv specific", "beneficiar", "operațiune", "instrumente financiare", "operațiune de importanță strategică", "granturi supuse unor condiții" au înțelesul prevăzut la art. 2 din Regulamentul (UE) nr. 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3 - În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) *beneficiar din mediul de afaceri* - întreprinderea care desfășoară o activitate economică, indiferent de statutul juridic și de modul de finanțare a acesteia, și care are încheiat contract de finanțare în condițiile prevăzute de lege, cu respectarea prevederilor legislației în domeniul ajutorului de stat, inclusiv operatori economici care se încadrează în categoria întreprinderilor mici și mijlocii (IMM), potrivit prevederilor art. 4 alin. (1) din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.
- b) *documentele de închidere* - pachetul de documente care trebuie transmise Comisiei europene până la 15 februarie 2025, cu posibilitatea de prelungire până la data de 1 martie 2025 de către Comisie, conform prevederilor art. 138 și art. 141 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2013/1303 și art. 63 alin. (5) din Regulamentul financiar (UE) 2018/1046 și al art. 46 alin. (5) din Regulamentul de punere în aplicare 2014/447, pentru fiecare program operațional/program CT din perioada programare 2014-2020, respectiv până la 31 mai 2024 în cazul programelor operaționale finanțate din FEPAM, conform prevederilor art. 114 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 2014/508, cu modificările și completările ulterioare, și care conține:
 - i. conturile contabile pentru ultimul exercițiu contabil;
 - ii. declarația de gestiune pentru ultimul exercițiu contabil și rezumatul anual;
 - iii. raportul final de implementare a programului operațional 2014-2020, conform prevederilor regulamentelor europene aplicabile, cu excepția ultimului raport anual de implementare al FEPAM, care va fi transmis până la data de 31 mai 2024, respectiv raportului final de implementare al FEAD, care va fi transmis până la 30 septembrie 2024;
 - iv. opinia de audit pentru ultimul exercițiu contabil, însoțită de raportul final de control al Autorității de Audit;
- c) *data finală de eligibilitate a cheltuielilor achitate de beneficiari* - data până la care cheltuielile efectiv plătite de beneficiari pentru punerea în aplicare a operațiunilor finanțate din fondurile europene 2014-2020, potrivit contractelor de finanțare legal încheiate, realizate cu aplicarea prevederilor legale naționale și europene aplicabile, sunt eligibile și pot fi rambursate de Comisie, cu excepția cheltuielilor efectuate în cadrul instrumentelor financiare, respectiv 31 decembrie 2023, în conformitate cu prevederile art. 65 din Regulamentul (UE) 2013/1303, cu modificările și completările ulterioare;

- d) *progres financiar* - se calculează ca raport procentual între valoarea eligibilă a cererilor de rambursare/cererilor de plată autorizate de autoritatea management și a cererilor de rambursare/cererilor de plată depuse la autoritatea de management pentru cheltuielile efectuate până la o dată de referință, care nu poate depăși data de 31 decembrie 2023, și valoarea eligibilă a contractului de finanțare, pe de altă parte;
- e) *proiecte de infrastructură publică de interes local/regional/național* - proiecte de infrastructură de transport indiferent de natura acesteia, alimentare cu apă, apă uzată, termoficare, infrastructură energetică, sisteme de management integrat a deșeurilor, biodiversitate, decontaminarea siturilor contaminate, infrastructură pentru prevenirea și reducerea riscurilor naturale generate de schimbări climatice, infrastructură și echipamente pentru intervenții în situații de urgență, infrastructură educațională, sănătate, asistență și protecție socială, infrastructură de cercetare și transfer tehnologic care au ca beneficiari entitățile publice, proiecte din domeniul energiei, infrastructurii de alimentare cu gaze naturale, valorificarea resurselor regenerabile care au ca beneficiari entitățile publice, proiecte de specializare inteligentă, indiferent de beneficiar, care au fost implementate experimental la nivelul regiunilor mai puțin dezvoltate din România, entități de transfer tehnologic, precum și proiecte de infrastructură de interes local: drumuri județene, mobilitate urbană, spații verzi, regenerare urbană, eficiență energetică și alte categorii de proiecte de infrastructură care sunt proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și prin intermediul cărora se asigură prestarea unor servicii publice de interes local pe bază de contract de concesiune sau, după caz, de contract de delegare de gestiune;
- f) *proiect/operațiune etapizat/ă* - proiect/operațiune care nu a fost finalizat/ă fizic sau implementat/ă integral până la data de 31 decembrie 2023, nu a beneficiat de finanțare din fonduri externe nerambursabile în perioada de programare 2007-2013 și îndeplinește condițiile cumulative prevăzute la art. 118, sau, după caz, condițiile cumulative prevăzute la art. 118a din Regulamentul (UE) nr. 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare;
- g) *proiect/operațiune finalizat/ă* - proiect/operațiune încheiat/ă în mod fizic sau implementat/ă integral, pentru care toate plățile aferente au fost suportate și plătite de beneficiari, iar contribuția publică corespunzătoare a fost plătită beneficiarilor;
- h) *proiect/operațiune funcțional/ă* - proiect/operațiune finalizat/ă fizic sau implementat/ă integral și care contribuie la îndeplinirea obiectivelor priorităților relevante în momentul depunerii documentelor de încheiere;
- i) *proiect/operațiune nefuncțional/ă* - proiect/operațiune care nu a fost finalizat/ă fizic sau implementat/ă integral până la data de 31 decembrie 2023 și/sau nu contribuie la obiectivele priorităților relevante, cu îndeplinirea condițiilor cumulative referitoare la încheierea programelor operaționale 2014-2020 adoptate pentru a beneficia de asistență din partea Fondului european de dezvoltare regională, a Fondului social european, a Fondului de coeziune și a Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și a programelor de cooperare transfrontalieră din cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II) (2014-2020), pentru care beneficiarii își angajează răspunderea realizării integrale a indicatorilor și obiectivelor din contribuție proprie, și asigură funcționalitatea acestora, până la data de 31 decembrie 2026;

- j) *proiect/operațiune nefinalizat/ă* - operațiune/proiect care nu a fost finalizat/ă fizic sau implementat/ă integral până la data de 31 decembrie 2023 și pentru care beneficiarii își angajează răspunderea realizării integrale a indicatorilor și obiectivelor din contribuție proprie, precum și asigură funcționalitatea acestora, până la data de 31 decembrie 2024, iar această accepțiune este aplicabilă exclusiv în legătură cu închiderea programelor operaționale 2014 -2020 și nu înlocuiește definiția de la art. 2 alin. (3) lit. p) din Ordonanța de urgență nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare, această definiție fiind aplicabilă și pentru programele CT 2014-2020;
- k) *proiecte/operațiuni afectate de anchete naționale în curs sau suspendate printr-o procedură judiciară sau o cale de atac administrativă cu efect de suspendare* - proiecte/operațiuni cu sume suspendate de la procedura de declarare/certificare, în baza prevederilor legale ale Uniunii Europene și legislației naționale, ca urmare a notificării Autorităților de management cu privire la anchetele desfășurate de organisme naționale diferite de autoritățile programului (cum ar fi anchetele poliției, anchetele judiciare sau penale) și/sau la organismele europene sau pentru care au fost formulate suspiciuni de fraudă și/sau care se află în investigație la Departamentul pentru Luptă Antifraudă/ Direcția Națională Anticorupție, același regim fiind aplicabil și pentru proiectele/operațiunile care s-a pus în mișcare acțiunea penală, până la emiterea unei hotărâri judecătorești definitive;
- l) *raportul final de control și opinia de audit* - documente elaborate de Autoritatea de Audit, în condițiile art. 127 din Regulamentul (UE) 2013/1060, cu modificările și completările ulterioare, prin care se evaluează corectitudinea aplicației de plată a soldului final, legalitatea și regularitatea operațiunilor/proiectelor cuprinse în aplicația de plată intermediară finală, asigurarea fiabilității datelor referitoare la indicator, asigurarea faptului că suma cheltuielilor publice plătite beneficiarilor este cel puțin egală cu contribuția din partea fondurilor, precum și informații privind constatările deschise rezultate din auditurile efectuate de serviciile Comisiei Europene sau de Curtea de Conturi Europeană.

Capitolul II - Prevederi referitoare la proiectele/operațiunile etapizate

Art.4 - (1) Pentru a se asigura că proiectele/operațiunile sunt finalizate și contribuie la realizarea obiectivelor și a țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat ale programului, fiecare autoritate de management, pentru fiecare program operațional, pe baza analizei obiective și în conformitate cu prevederile art. 118 și, după caz, cu prevederile art. 118a din Regulamentul (UE) nr. 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, stabilește lista proiectelor/operațiunilor finanțate în perioada de programare 2014-2020 care se etapizează în perioada programare 2021-2027, denumită în continuare *Lista operațiunilor etapizate*, cu excepția instrumentelor financiare.

(2) *Lista operațiunilor etapizate* prevăzută la alin. (1) se anexează, de către autoritatea de management, la Raportul final de implementare aferent programului operațional finanțat din FEDR, FSE sau FC în perioada de programare 2014-2020 în cadrul căruia a fost finanțată prima etapă, denumită în continuare etapa I, și se transmite Comisiei Europene până la data de 15 februarie 2025 sau, în situația în care Comisia Europeană decide prelungirea termenului, până la data de 1 martie

2025. *Lista proiectelor etapizate aferente* programului finanțat din FEPAM se anexează la ultimul raport anual de implementare, care se transmite Comisei Europene până la data de 31 mai 2024. Raportul final de implementare aferent programului operațional finanțat din FEAD se transmite Comisiei Europene până la data de 30 septembrie 2024.

(3) Proiectele/operațiunile etapizate cu o valoare totală mai mare de 5 milioane Euro, definite în conformitate cu prevederile art. 118 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) proiectele/operațiunile care fac obiectul etapizării nu au beneficiat de fonduri externe nerambursabile în perioada de programare 2007-2013;
- b) proiectul/operațiunea are două etape identificabile financiar, respectiv cheltuielile din perioada de programare 2014-2020 au fost autorizate și plătite separat de cheltuielile care urmează a fi declarate/autorizate în perioada de programare 2021-2027;
- c) există pistă de audit separată, detaliată și completă care asigură că aceleași categorii de cheltuieli nu sunt declarate de două ori la Comisia Europeană și/sau nu sunt decontate de două ori de autoritatea de management, respectiv cheltuielile incluse într-o cerere de plată aferentă etapei I nu sunt incluse în nicio cerere de plată aferentă celei de a doua etape și este evitat în acest mod riscul dublei finanțări;
- d) a doua etapă a operațiunii este eligibilă pentru cofinanțare din partea fondurilor în perioada de programare 2021-2027 în temeiul Regulamentului (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, și al regulamentelor specifice fondurilor corespunzătoare în cursul perioadei de programare 2021-2027 și este conformă cu toate normele aplicabile;
- e) raportul final de implementare al programului operațional întocmit în conformitate cu art.141 din Regulamentul (UE) 2013/1303, cu modificările și completările ulterioare, cuprinde angajamentul de finalizare a proiectului în perioada de programare 2021-2027 sau în contextul FEPAM în ultimul raport anual de implementare este cuprins angajamentul de finalizare a proiectului.

(4) În aplicarea prevederilor alin. (3), *Listele operațiunilor etapizate* elaborate la nivel de program operațional 2014-2020, altele decât cele care vizează programele operaționale finanțate din FSE și FEPAM, cuprind proiectele/operațiunile ale căror contracte de finanțare încheiate cu respectarea prevederilor legale naționale și europene au drept obiect proiecte de infrastructură publică de interes local/regional/național indiferent de natura acestora inclusiv proiecte de infrastructură de transport indiferent de natura acestora, alimentare cu apă, apă uzată, termoficare, infrastructură energetică, sistemele de management integrat a deșeurilor, biodiversitate, decontaminarea siturilor contaminate, infrastructură pentru prevenirea și reducerea riscurilor naturale generate de schimbări climatice, infrastructura și echipamentele pentru intervenții în situații de urgență, infrastructura educațională, sănătate, asistență și protecție socială, proiecte de infrastructură de cercetare și transfer tehnologic care au ca beneficiari entitățile publice, proiecte din domeniul energiei, infrastructurii de alimentare cu gaze naturale, valorificarea resurselor regenerabile care au ca beneficiari entitățile publice, proiecte de specializare inteligentă indiferent de beneficiar care au fost implementate experimental la nivelul regiunilor mai puțin dezvoltate din România, entități de transfer tehnologic precum și pentru proiectele de infrastructură de interes local: drumuri județene, mobilitate urbană, spații verzi, regenerare urbană, eficiență energetică și alte categorii de proiecte de infrastructură asemenea.

(5) Proiectele/operațiunile etapizate cu o valoare totală mai mare de 1 milion Euro, definite în conformitate cu prevederile art. 118a din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) proiectele/operațiunile care fac obiectul etapizării nu au beneficiat de fonduri externe nerambursabile în perioada de programare 2007-2013;
- b) proiectele/operațiunile care fac obiectul etapizării au fost selectate pentru sprijin și au început înainte de 29 iunie 2022 în temeiul Regulamentului (UE) 2013/1303, cu modificările și completările ulterioare și al Regulamentelor specifice fondurilor europene 2014-2020;
- c) proiectul/operațiunea are două etape identificabile financiar, respectiv cheltuielile din perioada de programare 2014-2020 au fost autorizate și plătite separat de cheltuielile care urmează a fi declarate/autorizate în perioada de programare 2021-2027;
- d) există pistă de audit separată, detaliată și completă care asigură că aceleași categorii de cheltuieli nu sunt declarate de două ori la Comisia Europeană și/sau nu sunt decontate de două ori de autointreprinderea de management, respectiv cheltuielile incluse într-o cerere de plată aferentă etapei I nu sunt incluse în nicio cerere de plată aferentă celei de a doua etape, și este evitat în acest mod riscul dublei finanțări;
- e) proiectul/operațiunea se încadrează într-o acțiune programată în cadrul unui obiectiv specific relevant și este atribuit unui tip de intervenție prevăzut în anexa nr. I la Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare;
- f) ambele etape ale proiectului/operațiunii etapizate fac obiectul tuturor condițiilor de eligibilitate din perioada de programare 2014-2020;
- g) raportul final de implementare al programului operațional 2014-2020 întocmit în conformitate cu art. 138 și art. 141 din Regulamentul (UE) 2013/1303, cu modificările și completările ulterioare și cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/207 al Comisiei din 20 ianuarie 2015 de stabilire a normelor detaliate de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește modelele pentru raportul de progres, transmiterea informațiilor privind un proiect major, planul de acțiune comun, rapoartele de implementare pentru obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, declarația de gestiune, strategia de audit, opinia de audit și raportul anual de control și în ceea ce privește metodologia de realizare a analizei cost-beneficiu și, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană, în ceea ce privește modelul pentru rapoartele de implementare pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană, cu modificările și completările ulterioare, cuprinde angajamentul de finalizare a proiectului în perioada de programare 2021-2027 sau, în contextul FEPAM, în ultimul raport anual de implementare este cuprins angajamentul de finalizare a proiectului.

(6) În aplicarea prevederilor alin. (5), *Listele operațiunilor etapizate* elaborate la nivel de program operațional 2014-2020, altele decât cele care vizează programele operaționale finanțate din FSE și FEPAM, cuprind proiectele/operațiunile ale căror contracte de finanțare încheiate cu respectarea prevederilor legale naționale și europene au drept obiect proiecte de infrastructură publică de interes local/regional și național indiferent de natura acestora inclusiv proiecte de infrastructură de transport indiferent de natura acestora, alimentare cu apă, apă uzată, termoficare, infrastructură energetică, sistemele de management integrat a

deșeurilor, biodiversitate, decontaminarea siturilor contaminate, infrastructură pentru prevenirea și reducerea riscurilor naturale generate de schimbări climatice, infrastructura și echipamentele pentru intervenții în situații de urgență, infrastructura educațională, sănătate, asistență și protecție socială, proiecte de infrastructură de cercetare și transfer tehnologic care au ca beneficiari entitățile publice, proiecte din domeniul energiei, infrastructurii de alimentare cu gaze naturale, valorificarea resurselor regenerabile care au ca beneficiari entitățile publice, proiecte de specializare inteligentă indiferent de beneficiar care au fost implementate experimental la nivelul regiunilor mai puțin dezvoltate din România, entități de transfer tehnologic precum și pentru proiectele de infrastructură de interes local: drumuri județene, mobilitate urbană, spații verzi, regenerare urbană, eficiență energetică și alte categorii de proiecte de infrastructură asemenea.

Art.5 - (1) - În vederea etapizării, proiectele/operațiunile încadrate în categoria proiectelor majore potrivit regulamentelor europene pe lângă respectarea condițiilor prevăzute la art. 4 alin. (3) - (6) trebuie să fie transmise la Comisia Europeană însoțite de o cerere de modificare a proiectului/operațiunii aprobat/ă, care trebuie să urmeze aceeași procedură cu cea utilizată pentru notificarea sau pentru transmiterea inițială a proiectului major către Comisia Europeană, în conformitate cu prevederile art. 102 alin. (1) sau, respectiv ale art. 102 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2013/1303, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Cererile de modificare a proiectelor majore în vederea etapizării pe parcursul a două perioade de programare prevăzute la alin. (1) trebuie înaintate Comisiei Europene, de către autoritatea de management a programului operațional, până la data de 30 septembrie 2023.

Art.6 - (1) În vederea elaborării *Listei proiectelor/operațiunilor etapizate*, autoritățile de management ale programelor operaționale 2014-2020 realizează următoarele acțiuni:

- a) analizează portofoliul de proiecte/operațiuni și identifică proiectele/operațiunile care pot face obiectul etapizării, în condițiile prevăzute la art. 4 alin. (3) - (6);
- b) estimează necesarul de finanțare pentru fiecare dintre proiectele care îndeplinesc condițiile de etapizare, calculat ca și diferență între valoarea contractată și valoarea rambursată/de rambursat pentru cheltuielile aferente etapei I, la momentul încheierii etapei I, respectiv a semnării contractului de finanțare/emiterii deciziei de finanțare pentru etapa II;
- c) colaborează cu autoritățile de management pentru programele 2021-2027 pentru a verifica încadrarea/eligibilitatea etapei II în condițiile și obiectivele specifice programelor din perioada 2021-2027 în cadrul cărora se realizează etapizarea și ale fondurilor europene 2021-2027 din care sunt finanțate programele în care se etapizează respectivele proiecte/operațiuni;
- d) în cazul proiectelor majore, parcurg etapa de modificare a deciziei Comisiei Europene, potrivit art. 5.

(2) Pentru *proiectele/operațiunile etapizate*, așa cum sunt definite la art. 4 alin. (3) - (6), în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, autoritățile de management pentru programele operaționale 2014-2020 elaborează metodologii aprobate prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene, după informarea și cu avizul Comitetului de monitorizare al programului operațional în cauză, pentru realizarea analizei obiective a proiectelor/operațiunilor aflate în implementare și evaluarea riscurilor, în vederea elaborării Listei proiectelor/operațiunilor etapizate și a cuantumului necesarului de finanțare aferent acestora.

(3) Versiunea preliminară a *Listei proiectelor/operațiunilor etapizate* se elaborează de autoritatea de management pentru programele operaționale 2014-2020 până la data de 30 iunie 2023 și se supune aprobării Comitetului de monitorizare a programului operațional.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (2), pentru programele CT 2014-2020 se aplică regulile stabilite la nivel de program, aprobate de Comitetul de Monitorizare, după caz.

Art.7 - (1) Lista proiectelor/operațiunilor propuse pentru etapizare și necesarul de finanțare estimat potrivit prevederilor art.6 alin. (1) lit. b) se stabilesc de către autoritățile de management ale programelor operaționale 2014-2020 și se comunică autorităților de management ale programelor 2021-2027 până la data de 30 septembrie 2023.

(2) Autoritățile de management ale programelor 2021-2027 au următoarele atribuții și responsabilități:

- a) rezervă bugetul destinat proiectelor/operațiunilor etapizate din valoarea alocării publice totale pentru fiecare program, respectiv fonduri europene 2021-2027 și cofinanțarea publică națională a programelor pe care le gestionează;
- b) propune Comitetului de Monitorizare a programului, în vederea aprobării, metodologia și criteriile de evaluare și selecție pentru etapa II a proiectelor/operațiunilor etapizate, în termen de 60 de zile de la data comunicării listei proiectelor etapizate, potrivit prevederilor alin.(1);
- c) colaborează cu autoritățile de management pentru programele operaționale din perioada de programare 2014-2020 pentru a verifica încadrarea/eligibilitatea etapei II în condițiile și obiectivele specifice programelor 2021-2027 în cadrul cărora se realizează etapizarea și ale fondurilor europene 2021-2027 din care sunt finanțate programele în care se etapizează respectivele proiecte/operațiuni;
- d) în cazul proiectelor majore, colaborează cu autoritățile de management pentru programele operaționale 2014-2020 pentru parcurgerea etapei de modificare a deciziei Comisiei Europene, potrivit art. 5;
- e) încheie contracte de finanțare pentru proiectele/operațiunilor etapizate, respectiv pentru etapa II a proiectelor care fac obiectul preluării în programul 2021-2027 gestionat de autoritatea de management în cauză, potrivit art. 8 alin.(1);
- f) inițiază măsurile necesare, cu avizul Comitetului de Monitorizare, pentru modificarea programelor din perioada de programare 2021-2027 pentru a asigura finanțarea acelor categorii de proiecte/operațiuni etapizate care se încadrează în regulamentele europene specifice și generale dar nu se încadrează în obiectivele programelor, până la data de 30 noiembrie 2023, cu excepția situației în care este necesară introducerea de noi domenii/obiective specifice/acțiuni necesare proiectelor majore și pentru care modificările programelor 2021-2027 trebuie realizate până la 30 septembrie 2023;
- g) îndeplinesc orice ale atribuții prevăzute de lege pentru a asigura finanțarea etapei II a proiectelor/operațiunilor care fac obiectul etapizării.

(3) Metodologia și criteriile de evaluare și selecție pentru proiectele/operațiunile etapizate, se supun aprobării comitetelor de monitorizare ale programelor 2021-2027, la propunerea autorităților de management, în vederea

încheierii contractelor de finanțare necesare pentru continuarea finanțării proiectelor/operațiunilor etapizate din fondurile europene alocate în cadrul Politicii de Coeziune 2021-2027.

(4) În vederea asigurării finanțării, din fondurile europene aferente perioadei de programare 2021-2027, a etapei II a proiectelor/operațiunilor etapizate, cuprinse în Lista prevăzută la alin. (1), autoritățile de management pentru programele din perioada de programare 2021-2027 verifică, împreună cu autoritățile de management pentru programele operaționale 2014-2020, încadrarea etapei II în condițiile și obiectivele specifice programelor și fondurilor europene 2021-2027 în cadrul cărora se realizează etapizarea și demarează, după caz, procedura de modificare a programelor din perioada de programare 2021-2027, cu respectarea condiționalităților prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare. În situația în care proiectele/operațiunile nu se încadrează în obiectivele programelor din perioada de programare 2021-2027 dar se încadrează în regulamentele europene specifice sau generale autoritățile de management ale programelor inițiază măsurile necesare modificării noilor programe 2021-2027 în condițiile prevăzute la alin. (2), lit f).

(5) Necesarul de finanțare pentru etapa II a proiectelor/operațiunilor etapizate, determinat potrivit prevederilor art. 6 alin. (1) lit. b), poate fi ajustat, pentru fiecare proiect/operațiune care face obiectul etapizării, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2022 privind ajustarea prețurilor și a valorii devizelor generale în cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile, aprobată cu modificări prin Legea nr. 243/2022, cu modificările și completările ulterioare, la data de 31 decembrie 2023 sau, după caz, la data încheierii contractului de finanțare/emiterii deciziei de finanțare pentru etapa II, în funcție de care survine prima.

(6) Necesarul de finanțare determinat potrivit prevederilor alin.(5) constituie buget rezervat de către autoritățile de management din alocarea priorităților/obiectivelor specifice ale programelor din perioada de programare 2021-2027 pentru proiectele/operațiunile etapizate.

(7) În aplicarea prevederilor alin. (2), bugetul rezervat de autoritățile de management pentru programele 2021-2027 pentru necesarul de finanțare determinat conform prevederilor alin. (6) se poate calcula în limita a 15% din alocarea publică totală, respectiv din valoarea aferentă fondurilor europene 2021-2027 și cofinanțării publice naționale, pentru programul din perioada de programare 2021-2027 din care se finanțează etapa II a proiectului/operațiunii etapizate.

(8) Prin excepție de la prevederile alin. (7), autoritatea de management în cauză poate utiliza fondurile pentru necesarul de finanțare aferent etapei II, în limita de supracontractare prevăzută la art.15 din Ordonanța de urgență a guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021 - 2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă.

(9) Cheltuielile aferente etapei II pentru proiectele etapizate se autorizează, și se decontează din alocarea publică, respectiv fondurile europene 2021-2027 și cofinanțarea publică națională a programului 2021-2027, pe măsura depunerii cererilor de prefinanțare/plată/rambursare.

Art.8 - (1) Autoritățile de management pentru programele 2021-2027 încheie contracte de finanțare/emit decizii de finanțare pentru etapa II a proiectelor/operațiunilor etapizate cu asigurarea continuității implementării proiectelor/operațiunilor.

(2) Proiectele/operațiunile etapizate, prevăzute la art. 7 alin. (1), se preiau în vederea finanțării etapei II de către autoritățile de management ale programelor 2021-2027 în condițiile prevederilor art. 7 alin. (7) și (8).

(3) Prevederile art. 7 alin. (7) nu se aplică în cazul Programului Dezvoltare Durabilă 2021-2027 și a Programului Transport 2021-2027.

Art.9. - (1) Proiectele/operațiunile care îndeplinesc condițiile de etapizare potrivit art. 118 sau, după caz, potrivit art. 118a din Regulamentul (UE) 1060/2021, cu modificările și completările ulterioare, se consideră a fi operațiuni/proiecte selectate pentru sprijin de către autoritățile de management, pe baza metodologiilor și criteriilor de evaluare și selecție pentru proiectele etapizate aprobate de comitetele de monitorizare ale programelor 2021-2027.

(2) În vederea selectării pentru sprijin din fonduri a operațiunilor/proiectelor care îndeplinesc condițiile de etapizare potrivit prevederilor alin. (1), autoritățile de management pentru programele 2021-2027 aplică prevederile art. 73 din Regulamentul (UE) nr. 1060/2021, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Până la data de 31 decembrie 2023 cu asigurarea continuității implementării, în condițiile prevăzute de art.118 sau, după caz, ale art.118a din Regulamentul (CE) nr.1060/2021, autoritățile de management ale programelor 2021-2027 încheie contracte de finanțare/emite decizii de finanțare pentru etapa II a proiectelor/operațiunilor care îndeplinesc cerințele de etapizare, cu condiția transmiterii modificării programului în SFC, dacă este cazul, astfel încât să asigure continuitatea implementării acestora cu data de 01 ianuarie 2024 și pentru a evita eventualele blocaje ce ar fi generate din întreruperea finanțării, în limita valorii rămase de finanțat actualizate conform prevederilor art. 7 alin. (5), cu încadrarea în limita prevăzută la art. 7, alin (7) și (8).

(4) Proiectele/operațiunile enumerate în Lista operațiunilor etapizate, anexă la Raportul Final de Implementare a programului operațional 2014-2020, trebuie să fie funcționale, respectiv să fie finalizate fizic sau implementate integral și să contribuie la obiectivele priorităților relevante înainte de termenul stabilit pentru prezentarea pachetului de asigurare pentru ultimul exercițiu contabil al perioadei de programare 2021-2027. Conform prevederilor pct. 6 din Comunicarea Comisiei Europene (2022/C 474/01), un proiect/o operațiune astfel etapizat/ă este considerat/ă în ansamblu și este considerat/ă finalizată numai după ce ambele etape au fost finalizate fizic sau implementate integral și au contribuit la obiectivele priorităților relevante.

(5) Lipsa finalizării unei operațiuni etapizate conform planului poate duce la corecții financiare pentru ambele etape ale operațiunii, respectiv, în situația în care, la termenul stabilit pentru prezentarea pachetului de asigurare pentru ultimul exercițiu contabil al perioadei de programare 2021-2027, autoritatea de management constată că proiectele/operațiunile etapizate și finanțate nu respectă condițiile prevăzute la alin. (4), pot fi aplicate corecții financiare, conform prevederilor art. 22 alin. (7) din Regulamentul (UE) nr. 2013/1303, cu modificările și completările ulterioare și prevederilor art. 103 fom \regulamentul (UE) 2021/1060 cu modificările și completările ulterioare.

(6) Pentru proiectele/operațiunile care întrunesc condițiile pentru etapizare, categoriile de cheltuieli care sunt considerate neeligibile în cadrul contractelor de finanțare încheiate pentru perioada de programare 2014-2020 potrivit regulilor specifice din Regulamentul (UE) 2013/1303, dar care sunt eligibile potrivit prevederilor Regulamentului (UE) 1060/2021 și ale regulamentelor europene specifice aplicabile fondurilor europene 2021-2027 și se încadrează în categoriile de cheltuieli eligibile în cadrul programului 2021-2027 în care se fazează pot fi incluse în valoarea eligibilă a contractelor de finanțare pentru etapa II.

Art.10. - Nu pot face obiectul etapizării:

- a) instrumentele financiare;
- b) proiectele/operațiunile pentru care contractele/deciziile de finanțare sunt în procedură de reziliere;
- c) proiectele/operațiunile care nu au realizat progres financiar de minimum 5% din valoarea contractului de finanțare până la data de 30 septembrie 2023, cu excepția proiectelor/operațiunilor finanțate în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare 2014-2020;
- d) nu au respectat graficul de implementare și înregistrează întârzieri de 12 luni față de ultimul grafic de implementare valabil aprobat la 30 septembrie 2023, cu excepția proiectelor/operațiunilor finanțate în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare 2014-2020;
- e) proiectele finanțate exclusiv prin intermediul unor scheme de ajutor de stat regional și/sau de minimis, cu excepția celor care vizează promovarea transferului tehnologic, specializarea inteligentă sau dezvoltarea incubatoarelor de afaceri.

Capitolul III - Prevederi referitoare la proiectele/operațiunile nefuncționale

Art.11 - (1) Un proiect/operațiune poate fi declarat/ă nefuncțional/ă dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) proiectul/operațiunea nu a fost finalizat fizic sau, după caz, nu a fost implementat integral până la data de 31 decembrie 2023 și/sau nu contribuie la obiectivele priorităților relevante;
- b) cheltuielile efectuate de beneficiar pentru implementarea și operaționalizarea proiectului/operațiunii după data de 31 decembrie 2023 se suportă din bugetul propriu;
- c) proiectul/operațiunea nu face parte din categoria proiectelor/operațiunilor etapizate;
- d) bugetul total al proiectului/operațiunii este de peste 1 milion de euro, la cursul inforeuro de la data încheierii contractului de finanțare;

(2) Proiectele/operațiunile declarate nefuncționale sunt cuprinse în Lista proiectelor/operațiunilor nefuncționale, care se constituie ca anexă la Raportul Final de Implementare a programului operațional 2014-2020 / programului CT 2014-2020, respectiv la ultimul raport anual de implementare în cazul programului operațional 2014-2020 finanțat din FEPAM ;

(3) Pentru *proiectele/operațiunile nefuncționale*, prevăzute la alin. (1), în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, autoritățile de management pentru programele operaționale 2014-2020 elaborează metodologii aprobate prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene, după informarea și cu avizul Comitetului de monitorizare al programului operațional 2014-2020, pentru analiza obiectivă a proiectelor/operațiunilor aflate în implementare și evaluarea riscurilor, în vederea elaborării Listei proiectelor/operațiunilor nefuncționale, precum și pentru adoptarea metodologiei de calcul a corecțiilor ce vor fi aplicate, cu respectarea principiului proporționalității și a art. 6 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și

completările ulterioare, în situația nefinalizării/ne-operaționalizării proiectelor/operațiunilor incluse în această Listă.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), pentru programele CT 2014-2020 se aplică regulile stabilite la nivel de program, aprobate de Comitetul de Monitorizare.

Art.12 În procesul de evaluare a portofoliului de proiecte/operațiuni în implementare pentru determinarea riscului de nefinalizare cel târziu la data de 31 decembrie 2026 și pentru includerea în Lista proiectelor/operațiunilor nefuncționale, autoritatea de management ține cont de plafonul total al cheltuielile totale certificate Comisiei Europene pentru proiecte/operațiuni nefuncționale, de maximum 20% din cheltuielile totale eligibile decise pentru programul operațional respectiv.

Art.13 - (1) Proiectele/operațiunile incluse în Lista proiectelor/operațiunilor nefuncționale trebuie să devină funcționale, respectiv să fie finalizate fizic sau implementate integral de către beneficiari și să contribuie la realizarea obiectivelor priorităților relevante și agregarea țintelor indicatorilor asociați priorităților programului operațional, până la data de 31 decembrie 2026.

(2) Autoritățile de management ale programelor operaționale 2014-2020 pot încheia acte adiționale la contractele/deciziile/ordinele de finanțare pentru prelungirea perioadei de implementare a proiectelor/operațiunilor care urmează a fi declarate nefuncționale cu asigurarea continuității implementării, fără ca perioada de implementare să depășească data de 31 decembrie 2026.

(3) Actele adiționale prevăzute la alin. (2) includ, explicit, obligația ca beneficiarii să finalizeze fizic și să implementeze proiectele/operațiunile cu suportarea, din bugetul propriu, a cheltuielilor plătite după data de 31 decembrie 2023, precum și să înainteze raportul final de implementare al proiectului/operațiunii până la data de 31 decembrie 2026.

(4) Beneficiarii care refuză încheierea actului adițional în condițiile prevăzute la alin.(2) au obligația de a restitui sumele primite din fonduri externe nerambursabile și din bugetul de stat în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

(5) În situația în care proiectele/operațiunile nefuncționale nu au fost implementate integral, fizic și/sau nu au realizat obiectivele și indicatorii asumate/ți până la data de 31 decembrie 2026 în condițiile stipulate în actele adiționale la contractele de finanțare încheiate în condițiile dispozițiilor prevăzute la alin. (2), autoritatea de management decide încetarea contractelor de finanțare, precum și restituirea de către beneficiari a sumelor primite din fonduri externe nerambursabile împreună cu cofinanțarea de la bugetul de stat și plata eventualelor dobânzi și penalități, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

(6) În situația în care, deși proiectul/operațiunea declarat/ă nefuncțional/ă este finalizat/ă fizic, dar nu este operațional/ă, autoritatea de management recuperează de la beneficiari sumele datorate în relația cu Comisia Europeană aferente corecțiilor aplicate conform metodologiei de calcul prevăzută la art. 11 alin. (3) sau stabilite de Comisia Europeană.

(7) Până la data de 30 septembrie 2023, autoritățile de management ale programelor operaționale 2014-2020, cu excepția programelor CT, emit instrucțiuni de încheiere a actelor adiționale de prelungire a duratei contractelor de finanțare pentru operațiunile/proiectele care urmează a fi declarate nefuncționale, cu obligația ca beneficiarii să finalizeze fizic și să implementeze

proiectele/operațiunile cu suportarea, din bugetul propriu, a cheltuielilor plătite după data de 31 decembrie 2023, precum și să înainteze raportul final de implementare al proiectului/operațiunii până la data de 31 decembrie 2026.

Art.14 - (1) Cheltuielile necesare finalizării proiectelor/operațiunilor nefuncționale ai căror beneficiari se regăsesc în categoria ”beneficiari din mediul de afaceri” se suportă din bugetele proprii ale acestora.

(2) Cheltuielile necesare finalizării proiectelor/operațiunilor nefuncționale care au ca obiect proiecte de infrastructură publică de interes local/regional aflate în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, ai/ale căror beneficiari sunt autoritățile publice locale și/sau după caz entitățile publice aflate în coordonarea/subordonarea/autoritatea autorităților publice locale se suportă din bugetul local sau după caz din bugetul propriu al acestora aprobat în condițiile legii, precum și din transferuri/subvenții ale bugetelor locale către entitățile publice aflate în coordonarea /subordonarea /autoritatea acestora. Transferurile/subvențiile necesare finalizării proiectelor/operațiunilor declarate nefuncționale se aprobă prin hotărâre a consiliilor locale sau județene după caz.

(3) Cheltuielile necesare finalizării proiectelor/operațiunilor nefuncționale care au ca obiect proiecte de infrastructură publică de interes național, în proprietatea publică a statului român, ai/ale căror beneficiari sunt autoritățile publice centrale și/sau după caz entitățile publice aflate în coordonarea/subordonarea/autoritatea autorităților publice centrale se suportă din bugetul de stat aprobat în condițiile legii, în limita sumelor aprobate cu această destinație, sau după caz prin transferuri/subvenții alocate din bugetul de stat pentru entitățile publice aflate în coordonarea /subordonarea /autoritatea acestora.

(4) Din bugetul de stat, în limita sumelor alocate cu această destinație, pot fi alocate fonduri sub formă de transferuri/subvenții către bugetele locale pentru finalizarea unor proiecte/operațiuni care au drept obiect proiecte de infrastructură publică de interes local care sunt proprietatea unităților administrativ teritoriale, la solicitarea autorităților publice locale/județene, din fonduri alocate cu această destinație în bugetul de stat.

Art.15 - (1) Plățile pentru proiectele/operațiunile nefuncționale sunt eligibile pentru a fi declarate/certificate la Comisia Europeană dacă sunt suportate de beneficiarii proiectelor/operațiunilor și plătite de aceștia până la data de 31 decembrie 2023 și în conformitate cu regulile de eligibilitate specifice programului operațional 2014-2020/programului CT 2014-2020 aferent.

(2) Plățile efectuate de beneficiari ulterior datei de 31 decembrie 2023 pentru operațiunile/proiectele nefuncționale sunt efectuate pentru finalizarea fizică și implementarea acestora. Acestea reprezintă cheltuieli neeligibile în cadrul programelor operaționale finanțate din fonduri europene în perioada de programare 2014-2020 și în perioada de programare 2021-2027 și sunt suportate de beneficiarii proiectelor/operațiunilor, din bugetul propriu.

Art.16 - (1) Nu pot face obiectul declarării ca proiecte/operațiuni nefuncționale:

a) proiectele/operațiunile pentru care contractele/deciziile de finanțare sunt în procedură de reziliere;

b) proiectele/operațiunile pentru care au fost încheiate contracte/emise decizii/ordine de finanțare și care nu au realizat până la data de 31 decembrie 2023 un progres financiar de minimum 5%, definit conform art. 3 lit. d);

c) nu au respectat graficul de implementare și înregistrează întâzieri de 6 luni - 1 an față de ultimul grafic de activități valabil la data de 30 septembrie 2023, cu excepția programelor CT 2014-2020.

(2) Plafonul prevăzut la alin. (1) lit. b) poate fi ajustat, pe baza analizei obiective și de evaluare a riscurilor, prin decizia autorității de management pentru programul operațional 2014 - 2020/programul CT 2014-2020 în cauză care are obligația emiterii de instrucțiuni specifice pentru ajustare.

Capitolul IV - Prevederi referitoare la proiectele/operațiunile nefinalizate

Art. 17. - (1) Pentru *proiectele/operațiunile nefinalizate*, prevăzute la art. 3 lit. j), în termen de 30 de zile de la de la intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, autoritățile de management pentru programele operaționale 2014-2020 elaborează metodologii aprobate prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene, după informarea și cu avizul Comitetului de monitorizare al programului operațional în cauză în vederea realizării analizei obiective a proiectelor/operațiunilor aflate în implementare și evaluarea riscurilor, pentru a determina măsura în care, acțiunile necesare pentru operaționalizarea completă investiției/infrastructurii în cauză, sau, după caz, îndeplinirea tuturor cerințelor și condiționalităților necesare pentru cuantificarea țintelor aferente indicatorilor de realizare sau de rezultat, sunt posibil de realizat până la data de 31 decembrie 2024, cu excepția programelor CT 2014-2020, pentru care se aplica propriile reguli specifice stabilite la nivelul fiecărui program.

(2) Un proiect/operațiune poate fi declarat/ă nefinalizat/ă dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) proiectul/operațiunea nu a fost finalizat fizic sau, după caz, nu a fost implementat integral până la data de 31 decembrie 2023 și/sau nu contribuie la obiectivele priorităților relevante;
- b) cheltuielile efectuate de beneficiar pentru implementarea și operaționalizarea proiectului/operațiunii după data de 31 decembrie 2023 se suportă din bugetul propriu;
- c) proiectul/operațiunea nu face parte din categoria proiectelor/operațiunilor etapizate sau a proiectelor/operațiunilor care sunt declarate nefuncționale;

-(3) Pentru *proiectele/operațiunile nefinalizate*, prevăzute la art. 3 lit. j). autoritățile de management ale programelor operaționale 2014-2020/programelor CT 2014-2020 pot încheia acte adiționale la contractele/deciziile/ordinele de finanțare, prin acordarea unui nou termen de finalizare a acestora, în scopul îndeplinirii integrale a obiectivelor și indicatorilor acestora și în vederea asigurării funcționalității acestora, cu suportarea, din bugetul propriu, a tuturor cheltuielilor efectuate după data de 31 decembrie 2023, precum și obligația beneficiarilor de a finaliza proiectul/operațiunea în cauză și de a înainta raportul final de implementare a proiectului până la data de 31 decembrie 2024.

(4) În situația în care proiectele/operațiunile nefinalizate nu sunt implementate integral și nu sunt operaționalizate până la data de 31 decembrie 2024, în condițiile asumate de beneficiari prin actele adiționale la contractele de finanțare încheiate în baza prevederilor alin. (3), autoritatea de management decide încetarea contractelor de finanțare, precum și restituirea de către beneficiari a sumelor primite din fonduri externe nerambursabile, împreună cu cofinanțarea de la bugetul de stat și plata eventualelor dobânzi și penalități, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Cheltuielile necesare operaționalizării proiectelor/operațiunilor nefinalizate, efectuate de aceștia după data de 31 decembrie 2023, sunt cheltuieli neeligibile și se suportă de către beneficiari din bugetele proprii.

(6) Până la data de 30 septembrie 2023, autoritățile de management ale programelor operaționale 2014-2020 emit instrucțiuni de încheiere a actelor adiționale de prelungire a duratei contractelor de finanțare care nu se finalizează în perioada de eligibilitate a cheltuielilor, respectiv până la data de 31 decembrie 2023, prin acordarea unui nou termen de finalizare, în scopul îndeplinirii integrale a obiectivelor și indicatorilor proiectelor nefinalizate și în vederea asigurării funcționalității acestora, din surse proprii ale beneficiarilor. (6) Autoritățile de management ale programelor CT 2014-2020 vor încheia acte adiționale de prelungire a duratei contractelor de finanțare care nu se finalizează în perioada de eligibilitate a cheltuielilor, respectiv până la data de 31 decembrie 2023, prin acordarea unui nou termen de finalizare, în scopul îndeplinirii integrale a obiectivelor și indicatorilor proiectelor nefinalizate și în vederea asigurării funcționalității acestora, din surse proprii ale beneficiarilor, în termenul individual stabilit la nivelul fiecărui program CT, dar nu mai târziu de 31 decembrie 2024.

Art.18 - (1) Nu pot fi încadrate ca proiecte/operațiuni nefinalizate:

a) proiectele/operațiunile pentru care au fost încheiate contractele/emise deciziile/ordinele de finanțare sunt în procedură de reziliere;

b) proiectele/operațiunile pentru care au fost încheiate contractele/emise deciziile/ordinele nu au realizat progres financiar de minim 5%, definit conform art. 3 lit d).

(2) Plafonul prevăzut la alin. (1) lit. b) poate fi ajustat, pe baza analizei obiective și de evaluare a riscurilor, prin decizia autorității de management pentru programul operațional 2014 - 2020 /program CT 2014-2020 în cauză care are obligația emiterii de instrucțiuni specifice pentru ajustare.

Capitolul V - Prevederi referitoare la proiectele afectate de anchete naționale în curs sau suspendate printr-o procedură juridică sau o cale de atac administrativă cu efect de suspendare

Art.19 - (1) Cheltuielile aferente proiectelor/operațiunilor cu sume suspendate de la procedura de declarare/certificare, în baza prevederilor legale ale Uniunii Europene și legislației naționale, ca urmare a notificării Autorităților de management cu privire la anchetele desfășurate de organisme naționale diferite de autoritățile programului (cum ar fi anchetele poliției, anchetele judiciare sau penale) și/sau la organismele europene sau pentru care au fost formulate suspiciuni de fraudă și/sau care se află în investigație la Departamentul pentru Luptă Antifraudă/ Direcția Națională Anticorupție, se includ de către autoritățile de management ale programelor operaționale în declarațiile de cheltuieli în ultimul exercițiu contabil, respectiv se transmit la certificare pentru programele CT 2014-2020, pentru a fi autorizate/certificate în relația cu Comisia Europeană.

(2) Cheltuielile aferente proiectelor/operațiunilor aflate în investigație la organele de cercetare penală de la nivel european, cuprinse în rapoarte ale OLAF ale auditului Comisiei Europene, sau ale Curții Europene de Conturi se includ de către autoritățile de management în declarațiile de cheltuieli în ultimul exercițiu contabil, respectiv se transmit la certificare pentru programele CT 2014-2020, pentru a fi autorizate/certificate în relația cu Comisia Europeană.

Art.20 - Cheltuielile aferente proiectelor/operațiunilor prevăzute la art.19 alin.(1) și (2) care nu sunt cuprinse în declarațiile de cheltuieli/aplicațiile de plată/conturi în vederea autorizării/certificării rămân cheltuieli definitive ale bugetului de stat sau, după caz, ale bugetului propriu al beneficiarului care a suportat aceste categorii de cheltuieli.

Art.21 - (1) Dacă în urma investigațiilor realizate de organele de cercetare penală la nivel național sau, după caz, de organele de cercetare administrativă persoanele responsabile sunt trimise în judecată și există o decizie definitivă a instanței asupra caracterului penal al acestor investigații, iar ulterior se constată nereguli la nivelul proiectelor/operațiunilor, Autoritatea de Certificare și Plată restituie sumele rambursate din fonduri externe nerambursabile către Comisia Europeană potrivit reglementărilor europene în vigoare.

(2) Dacă în urma investigațiilor realizate de Parchetul European, persoanele responsabile sunt trimise în judecată și există o decizie definitivă a instanței asupra caracterului penal al acestor investigații, iar ulterior se constată nereguli la nivelul proiectelor/operațiunilor Autoritatea de Certificare și Plată restituie sumele rambursate din fonduri externe nerambursabile către Comisia Europeană potrivit reglementărilor europene în vigoare.

(3) Dacă în urma procedurilor contradictorii cu auditul Comisiei Europene sau după caz cu Curtea Europeană de Conturi se constată abateri cu impact financiar, Autoritatea de Certificare și Plată restituie sumele rambursate din fonduri externe nerambursabile către Comisia Europeană potrivit reglementărilor europene în vigoare.

(4) Sumele privind neregulile constatate potrivit prevederilor alin.(1) - (3) se pot compensa cu sumele din cheltuielile suprarezervate, în condițiile prevăzute la pct. 4.4 din Comunicarea Comisiei Europene (2022/C 474/01).

Art.22 - Beneficiarii contractelor de finanțare care se află în situații de investigare la organele de cercetare penală de la nivel național sau european sau, după caz, de către organele de cercetare administrativă prealabilă în situația constatării unor nereguli, au obligația să restituie sumele primite din fonduri externe nerambursabile și din cofinanțarea națională în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare, dacă prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile nu se dispune altfel.

Art.23 - (1) Autoritățile de management ale programelor operaționale 2014-2020 comunică Comisiei Europene rezultatul investigațiilor în legătură cu proiectele/operațiunile care au făcut obiectul cercetărilor de către organele de cercetare penală/organele de cercetare administrativă prealabilă.

(2) În vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute la alin. (1) de către autoritățile de management ale programelor operaționale 2014-2020/programele CT 2014-2020, la solicitarea acestora, organele de cercetare penală și structurile de control organizate în acest scop în cadrul acestora furnizează autorităților de management informațiile necesare privind stadiul derulării investigațiilor pentru a informa Comisia Europeană în conformitate cu prevederile pct. 8 din Comunicarea Comisiei Europene nr. 2022/C 474/01.

Art.24 - Proiectele/operațiunile ale căror cheltuieli au fost incluse de către Autoritatea de Certificare și Plată în ultima aplicație de plată/conturi aferente ultimului exercițiu contabil în vederea certificării deși se află în procedură de investigare la organele de cercetare penală sau la structuri de control organizate în acest scop în cadrul acestora sau, după caz, în procedură contradictorie cu auditul Comisiei Europene sau Curtea Europeană de Conturi precum și cele aferente unor operațiuni care fac obiectul unei proceduri judiciare/unui recurs administrativ cu efect suspensiv se cuprind de către autoritățile de management ale programelor 2014-2020/programele CT 2014-2020 în anexă distinctă la Raportul Final de Implementare.

Capitolul VI - Sistemul de guvernanță al închiderii programelor operaționale. Atribuții și Responsabilități

Art.25 - Autoritățile de management ale programelor operaționale 2014-2020 au obligația realizării în principal a următoarelor activități, cu luarea în considerare a termenelor stabilite de CE:

a) cereri de modificare a deciziilor Comisiei privind programele operaționale/proiectele majore;

- i. depunerea la Comisia Europeană a cererii de modificare a unei decizii pentru un program operațional/program CT, inclusiv modificarea planului de finanțare pentru transferul de fonduri între prioritățile aceluiași program în cadrul aceluiași obiectiv și al componentelor obiectivului și în cadrul aceluiași fond, până la data de 30 septembrie 2023;
- ii. depunerea la Comisia Europeană a cererii de modificare a unei proiect major, până la data de 30 septembrie 2023;

b) prelungirea duratei contractelor de finanțare;

În scopul îndeplinirii obiectivelor și indicatorilor proiectelor precum și în vederea asigurării funcționalității acestora, autoritățile de management prelungesc prin acte adiționale perioada de implementare a contractelor de finanțare după data de 31 decembrie 2023, cu respectarea termenului prevăzut în prezenta ordonanță de urgență cu privire la raportarea privind proiectele/operațiunile nefuncționale, respectiv până la data de 31 decembrie 2026, iar pentru cele nefinalizate raportul final se va trimite până la data de 31 decembrie 2024. Cheltuielile necesare finalizării fizice a proiectelor/operațiunilor nefuncționale, respectiv a proiectelor/operațiunilor nefinalizate, se suportată de beneficiari în condițiile prevăzute la art.13 alin. (3), respectiv la art. 17 alin. (4);

c) verificări cereri de rambursare/ cereri plată/ cereri de rambursare aferente cererilor de plată/ rapoarte de progres pentru programele CT etc.

- i. urmărirea respectării de către beneficiari a termenelor contractuale/legale pentru depunerea cererilor de rambursare/rapoartelor de progres pentru cheltuielile plătite de aceștia până la data de 31 decembrie 2023;
- ii. analiza/autorizarea după caz a cererilor de rambursare/rapoartelor de progres primite de la beneficiari, aferente cheltuielilor plătite până la data de 31 decembrie 2023;
- iii. realizarea verificărilor de management pentru cererile de rambursare/rapoartelor de progres conform regulamentelor europene aplicabile;

d) raportări instrumente de inginerie financiară:

Transmiterea către Comisia Europeană, după caz, a datelor privind instrumentele de inginerie financiară, conform regulamentelor europene aplicabile;

e) analize și verificări de management cheltuielile incluse în declarația finală de cheltuieli /autorizarea cheltuielilor pentru programele finanțate în perioada de programare 2014-2020 în cadrul obiectivului Cooperare Teritorială Europeană:

- i. realizarea verificărilor de management, în conformitate cu regulamentele europene aplicabile pentru cheltuielile solicitate de beneficiari;
- ii. asigurarea că cererea finală pentru o plată intermediară pentru ultimul exercițiu contabil aferentă programului a fost și poate fi reconciliată cu înregistrările din sistemul contabil aferent programului, respectiv cu cele din Sistemul unic de management al informației/sistemului electronic de monitorizare e-MS;

- iii. asigurarea că există o pistă de audit adecvată până la nivelul beneficiarului, pentru fondurile Uniunii Europene și pentru fondurile acordate de la bugetul de stat aferente acestora;
- iv. reflectarea în declarația finală de cheltuieli pentru program a sumei aferente contribuției publice eligibile autorizate, în conformitate cu reglementările europene aplicabile cu excepția programelor de cooperare teritorială europeană;
- v. asigurarea întrunirii condițiilor stabilite în regulamentele europene aplicabile cu privire la avansurile plătite beneficiarilor, în ceea ce privește ajutoarele de stat, potrivit prevederilor art. 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și în contul instrumentelor de inginerie financiară;
- vi. finalizarea investigațiilor pentru toate suspiciunile de neregulă rezultate din verificările de management, verificările efectuate de ACP / Serviciul Certificare din cadrul Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației pentru programele de cooperare teritorială europeană, auditurile de sistem și de operațiuni ale Autorității de audit, auditurile efectuate de către alte organisme naționale și auditurile Comisiei și Curții Europene de Conturi;
- vii. stabilirea sumelor care reprezintă dobânda bonificată pentru prefinanțare și care a fost alocată în cadrul programelor, conform prevederilor regulamentelor europene aplicabile;
- viii. calcularea deducerilor noi/suplimentare de venituri nete aferente proiectelor generatoare de venituri și reflectarea corespunzătoare a acestora în declarația finală de cheltuieli;
- ix. verificarea stadiului implementării proiectelor din lista proiectelor nefinalizate în perioada de eligibilitate, a căror finalizare trebuia asigurată de beneficiari din resurse proprii;
- x. asigurarea că toate proiectele incluse în declarația finală de cheltuieli /aplicația finală de plată pentru programele de cooperare teritorială europeană, sunt funcționale sau vor fi incluse în lista proiectelor/operațiunilor nefuncționale;
- xi. stabilirea listei proiectelor/operațiunilor nefuncționale conform modelului prevăzut în anexa II la Comunicarea Comisiei 2022/C 474/01 pentru aprobarea orientărilor privind închiderea programelor operaționale;
- xii. stabilirea listei proiectelor etapizate conform modelului prevăzut în anexa I la Comunicarea Comisiei 2022/C 474/01 pentru aprobarea orientărilor privind închiderea programelor operaționale;
- xiii. stabilirea listei proiectelor majore și a informațiilor care vor fi incluse în anexa I a raportului final de implementare;
- xiv. analiza operațiunilor care fac obiectul unei proceduri judiciare/unui recurs administrativ cu efect suspensiv și stabilirea listei cu aceste operațiuni, în funcție de decizia de includere în conturile contabile a ultimului exercițiu contabil precum și de includere în declarația de cheltuieli pentru autorizare/certificare, de înlocuire cu altă operațiune eligibilă respectiv din cheltuieli suprarezervate ori de menținere în program conform modelului prevăzut în anexa III la Comunicarea Comisiei 2022/C 474/01 pentru aprobarea orientărilor privind închiderea programelor;
- xv. luarea deciziei cu privire la solicitarea suportării de la bugetul general al Uniunii Europene a sumelor declarate conform prevederilor regulamentelor europene aplicabile drept "Sume nerecuperabile";

f) întocmirea și transmiterea către Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor a declarației finale de cheltuieli, respectiv autorizarea și înaintarea spre certificare prin sistemul electronic de monitorizare e-MS, pentru programele de cooperare teritorială europeană;

g) concilierea rezumatului anual cu proiectul conturilor anuale, cu excepția programelor CT;

h) raportarea în conturile pentru ultimul exercițiu contabil a sumelor care au devenit sume care urmează să fie recuperate sau sume nerecuperabile după încheierea ultimului exercițiu contabil, dar înainte de depunerea documentelor de încheiere, cu excepția programelor CT ;

i) implementarea recomandărilor din rapoartele de audit;

j) elaborarea raportului final de implementare, consultarea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și corelarea informațiilor financiare cu cele incluse în declarația finală de cheltuieli, cu excepția programelor de cooperare teritorială europeană;

k) transmiterea raportului final de implementare la Autoritatea de Audit;

l) furnizarea de informații și justificări pentru fundamentarea și adoptarea *deciziilor statului membru*:

i. transmiterea spre aprobarea Guvernului României a și a angajamentului de finalizare a proiectelor/operațiunilor nefuncționale, până la 31 decembrie 2024, fără a depăși data de 15 februarie 2027 și crearea unui mecanism de monitorizare a stadiului proiectelor/operațiunilor nefuncționale;

ii. transmiterea spre aprobarea Guvernului României a angajamentelor pentru finalizarea proiectelor etapizate.

m) aprobarea raportului final de implementare

i. definitivarea raportului final de implementare, pe baza constatărilor/recomandărilor preliminare de audit ale Autorității de Audit și a comentariilor rezultate din consultarea tuturor părților interesate;

ii. aprobarea de către Comitetul de monitorizare a programului operațional 2014-2020 a raportului final de implementare, conform prevederilor regulamentelor europene aplicabile;

n) până la data de 15 februarie 2025: transmiterea la Comisie, prin sistemul electronic de schimb de date, denumit în continuare SFC 2014, a raportului final de implementare, cu excepția ultimului raport anual de implementare al FEPAM/FEAD pentru care regulamentele europene prevăd o altă dată, a declarației de gestiune și rezumatului anual;

o) până la data de 15 februarie 2027: raportarea către Comisia Europeană privind stadiul proiectelor/operațiunilor nefuncționale, respectiv raportarea periodică, conform solicitărilor CE, cu privire la aspectul operațional al proiectelor finalizate și la măsurile luate pentru finalizarea proiectelor din Lista proiectelor/operațiunilor declarate nefuncționale;

p) raportarea privind proiectele/operațiunile afectate de anchete naționale în curs sau suspendate printr-o procedură judiciară sau o cale de atac administrativă cu efect de suspendare :informarea permanentă a Comisiei cu privire la rezultatul procedurilor judiciare/ administrative privind proiectele aferente proiectelor/operațiunilor prevăzute la art.19 alin.(1) și (2).

Art. 26 - Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor/Serviciul certificare din cadrul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației pentru programele de cooperare teritorială europeană au obligația

realizării, în principal, a următoarelor activități, cu luarea în considerare a termenelor stabilite de Comisia Europeană:

- a) verificări pentru întocmirea aplicației de plată intermediară finală
- i. asigurarea că există suficiente informații de la autoritatea de management pentru certificarea sumelor declarate;
 - ii. asigurarea că sumele recuperate sunt luate în considerare în aplicația de plată intermediară finală;
 - iii. solicitarea de informații suplimentare și efectuarea de verificări proprii, dacă este necesar;
 - iv. deducerea din cheltuielile declarate Comisiei a veniturilor nete calculate pentru proiectele generatoare de venituri, în baza informațiilor primite de la autoritatea de management ;
 - v. elaborarea anexei la declarația de cheltuieli referitoare la instrumentele de inginerie financiară și ajutoarele de stat, în baza informațiilor primite de la autoritatea de management cu excepția programelor de cooperare teritorială europeană;
 - vi. asigurarea că informațiile financiare cuprinse în aplicația de plată intermediară finală sunt aliniate cu cele din SFC 2014;
- b) transmiterea la Comisie a aplicației de plată intermediară finală până la data de 31 iulie 2024;
- c) elaborarea declarației anuale privind sumele retrase și recuperate;
- d) elaborarea conturilor/conturilor finale, dar înainte de depunerea documentelor de încheiere, pentru ultimul an contabil pentru programele CT;
- e) până la data de 15 februarie 2025, cu posibilitatea de prelungire până la data de 1 martie 2025 de către Comisie: transmiterea către Comisia Europeană, prin SFC 2014, a conturilor aferente ultimului exercițiu contabil.

Art.27 - (1) Autoritatea de Audit efectuează auditul de închidere, elaborează opinia de audit și raportul de control a programului în conformitate cu prevederile regulamentelor europene aplicabile.

(2) Corelativ termenelor asumate de autoritatea de management și de Autoritatea de Certificare și Plată /Serviciul certificare din cadrul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației pentru programele de cooperare teritorială europeană, în acord cu recomandările Comisiei din orientările referitoare la închiderea programelor operaționale 2014-2020/programele CT 2014-2020, Autoritatea de audit realizează activitățile necesare elaborării documentelor pentru care este responsabilă din pachetul de închidere, cu luarea în considerare a termenelor stabilite de CE:

- a) până la data de 15 februarie 2025 cu posibilitatea de prelungire până la data de 1 martie 2025 de către Comisie: finalizarea verificării documentelor din pachetul de închidere:
- i. solicitarea de completări și clarificări autoritatea de management și Autoritatea de certificare și plată;
 - ii. comunicarea către Autoritatea de Certificare și Plată/Serviciul certificare din cadrul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației pentru programele de cooperare teritorială europeană a eventualelor corecții/observații care vor fi avute în vedere la transmiterea prin SFC a conturilor aferente ultimului exercițiu contabil;
 - iii. comunicarea către Autoritatea de Certificare și Plată/ Serviciul certificare din cadrul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației pentru programele CT, a rezultatelor finale ale misiunilor de audit aferente documentelor de închidere;

b) până la data de 15 februarie 2025 cu posibilitatea de prelungire până la data de 1 martie 2025 de către Comisie: transmiterea la Comisie, prin SFC 2014, a opiniei de audit și raportului de control pentru fiecare program operațional/program CT.

Capitolul VII - Cheltuieli suprezervate

Art.28 - (1) Cheltuielile suprezervate la nivelul unui program operațional 2014-2020, prevăzute la pct. 8 Comunicarea Comisiei Europene nr. 2022/C 474/01, se constituie atunci când autoritățile de management includ în declarațiile de cheltuieli finale sau după caz în declarațiile de cheltuieli intermediare, respectiv transmis la certificare pentru programele CT, cheltuieli autorizate la plată care depășesc contribuția maximă a fondurilor la nivelul unei priorități de investiții stabilită în decizia Comisiei de aprobare a programului operațional.

(2) Autoritatea de Certificare include în ultimul exercițiu contabil cheltuielile suprezervate declarate de autoritățile de management/transmise spre certificare, respectiv acele categorii de cheltuieli plătite de beneficiarii finanțărilor, autorizate de autoritățile de management care depășesc contribuția maximă a fondurilor la nivelul unei priorități de investiții.

(3) Potrivit prevederilor punctului 4.4. din Comunicarea (CE) nr. 2022/C 474/01, nu se includ de către Autoritatea de Certificare și Plată în ultimul exercițiu contabil categoriile de cheltuieli suprezervate la nivelul programului operațional care:

a) trebuie fie declarate într-un exercițiu contabil anterior pentru a înlocui sumele afectate de nereguli detectate în limitele contribuției fondurilor sau a FEPAM pentru prioritatea respectivă;

b) modifică planul de finanțare a programului pentru a crește contribuția fondurilor sau a FEPAM la prioritatea suprezervată în conformitate cu normele aplicabile modificărilor aduse programului operațional.

Art.29 - (1) Autoritățile de management ale programelor operaționale 2014-2020 sunt obligate să includă în declarația finală de cheltuieli toate cheltuielile autorizate și plătite care îndeplinesc condițiile de eligibilitate prevăzute de normele legale în vigoare chiar dacă aceste depășesc contribuția maximă a fondurilor la nivelul unei priorități de investiții stabilită în decizia Comisiei de aprobare a programului operațional;

(2) Cheltuielile suprezervate se evidențiază distinct în evidențe contabile ale programului operațional și se includ în evidența contabilă a ultimului exercițiu contabil.

Art.30. - Din cheltuielile suprezervate se suportă, în principal:

- a) neregulile constatate pentru proiectele operațiunile care se află în curs de desfășurare anchete derulate de organisme naționale diferite de autoritățile programului cum ar fi: anchetele poliției, anchetele judiciare sau penale și/sau la organismele europene sau pentru care au fost formulate suspiciuni de fraudă și/sau care se află în investigare la Departamentul pentru Luptă Antifraudă/Direcția Națională Anticorupție;
- b) corecțiile financiare aplicate la nivelul programelor operaționale în condițiile prevăzute de regulamentele europene;
- c) sume reprezentând alte nereguli/corecții financiare în condițiile prevăzute de regulamentele europene.

Capitolul VII - Prevederi specifice pentru închiderea programelor operaționale 2014-2020

Art. 31 - (1) Autoritatea de management a Programului Operațional Regional 2014-2020 transmite lista proiectelor/operațiunilor care îndeplinesc condițiile pentru etapizare prevăzute la art. 4 și art. 5 până la data de 30 septembrie 2023 către autoritățile de management ale programelor regionale 2021-2027.

(2) Proiectele etapizate prevăzute la alin.(1) au valoarea determinată pentru restul de finanțat actualizată la nivelul contractelor de finanțare, la data de 31 decembrie 2023 în condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a guvernului nr. 64/2022, aprobată cu modificări prin Legea nr. 243/2022, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Contractele de finanțare pentru proiectele etapizate se încheie de către autoritățile de management ale programelor regionale 2021-2027 până la data de 31 decembrie 2023 cu asigurarea continuității implementării, în condițiile prevăzute de art.118 sau, după caz, ale art.118a din Regulamentul (CE) nr.1060/2021 și ale art. 7 - 9 la nivelul valorii actualizate a valorii rămase de executat și în limita valorii alocate din fonduri externe nerambursabile și a cofinanțării bugetului de stat în condițiile prevăzute de art.15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021.

(4) Contractele pentru construirea Spitalelor Regionale de urgență (SRU) Cluj, Iași și Craiova, finanțate în cadrul Axei 14 a Programului Operațional Regional 2014-2020, aprobate de Comisia Europeană ca proiecte majore planificate a se executa în două etape, continuă implementarea în cadrul Programului Sănătate 2021-2027. În acest sens, autoritatea de management pentru Programul Sănătate 2021-2027 se va subroga în drepturile și obligațiile autorității de management pentru Programul Operațional Regional 2014-2020 pentru restul de implementat, prin încheierea de contracte de finanțare aferente etapei II. Contractele de finanțare vor cuprinde obiectivele generale, specifice, rezultatele așteptate, indicatorii de rezultat și de realizare din proiectele majore și vor respecta integral indicatorii tehnico-economici aferenți obiectivelor de investiții, potrivit studiilor de fezabilitate care au stat la baza aprobării proiectelor majore.

(5) Contractul de finanțare pentru proiectul major „Creșterea gradului de acoperire și incluziune a sistemului de înregistrare a proprietăților în zonele rurale din România”, finanțat în cadrul Axei 11 a Programul Operațional Regional 2014-2020 va fi finalizat integral după data de 31 decembrie 2023 cu respectarea obiectivelor generale, specifice, rezultatelor așteptate, indicatorilor de rezultat și de realizare, prin utilizarea resurselor financiare ale Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

(6) Contractele de finanțare pentru proiectele finanțate din Programul Operațional Regional 2014-2020 care sunt etapizate în condițiile prevăzute la art.118 sau, după caz, la art.118a din Regulamentul (CE) nr.1060/2021, ale art.6 alin. (2) și ale art.8 alin.(2) și (3), se încheie de către autoritățile de management ale programelor regionale 2021-2027 asigurând continuitatea implementării cu data de 1 ianuarie 2024, la nivelul valorii actualizate ale valorii rămase de executat și în limita valorii alocate din fonduri externe nerambursabile și a cofinanțării bugetului de stat și a valorii supracontractării prevăzute de art.15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.133/2021.

(7) Autoritățile de management pentru programele regionale 2021-2027 au obligația ca până la data de 30 septembrie 2023 să ia măsurile necesare care se impun, dacă este cazul, pentru modificarea programelor regionale în vederea includerii la finanțare a proiectelor/operațiunilor din Lista de proiecte propuse pentru etapizare comunicată de autoritatea de management a Programului Operațional Regional (POR) 2014-2020 care îndeplinesc condițiile pentru etapizare prevăzute la art. 4 și 5.

Art.32 - (1) Prin excepție de la prevederile art. 6 alin. (3), pentru proiectele/operațiunile finanțate din Programul Operațional Regional 2014-2020 pentru care există contracte de finanțare încheiate, cu respectarea prevederilor naționale și europene, în baza unor scheme de ajutor de stat, etapizarea acestora se realizează prin încheierea unor acte adiționale la contractele de finanțare existente prin care autoritățile de management ale programelor regionale 2021-2027 se subrogă în drepturile și obligațiile autorității de management a POR 2014-2020 pentru etapa II și finalizarea implementării proiectului/operațiunii în cauză.

(2) Actele adiționale de subrogare în drepturi și obligații prevăzute la alin.(1) se încheie până la data de 31 decembrie 2023 pentru asigurarea continuității implementării cu data de 1 ianuarie 2024 și nu pot conține clauze care să conducă la modificarea condițiilor de acordare a ajutorului de stat valabile la data încheierii contractului de finanțare.

(3) Schemele de ajutor de stat valabile la data încheierii contractului de finanțare se actualizează și se aprobă prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene în termen de 10 zile de la data încheierii actelor adiționale la contractele de finanțare pentru proiectele/operațiunile etapizate, ținând cont de următoarele:

- a) modificarea furnizorului de ajutor de stat;
- b) modificarea sursei de finanțare, respectiv asigurarea sursei de finanțare din Fondul European de Dezvoltare Regională pentru perioada de programare 2021-2027;
- c) prelungirea perioadei în care se efectuează plățile în cadrul schemei de ajutor în cauză;
- d) alte informații necesare pentru actualizarea schemei de ajutor de stat.

(4) Nu se pot modifica/actualiza informații/date financiare ale schemei de ajutor de stat valabile la data încheierii contractelor de finanțare.

(5) Proiectelor/operațiunile care fac obiectul etapizării, conform prevederilor alin. (1) prin încheierea de acte adiționale la contractele de finanțare potrivit alin.(1) trebuie să fie funcționale, respectiv să fie finalizate fizic sau implementate integral și să contribuie la obiectivele priorităților relevante înainte de termenul stabilit pentru prezentarea pachetului de asigurare pentru ultimul exercițiu contabil al perioadei de programare 2021-2027. Conform prevederilor pct. 6 din Comunicarea Comisiei Europene (2022/C 474/01), un proiect/o operațiune astfel etapizat/ă este considerat/ă în ansamblu și este considerat/ă finalizată numai după ce ambele etape au fost finalizate fizic sau implementate integral și au contribuit la obiectivele priorităților relevante.

Art.33 - (1) Autoritatea de management a Programului Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 transmite lista proiectelor/operațiunilor de infrastructură de transport care îndeplinesc condițiile pentru etapizare, prevăzute la art. 4 și 5 până la data de 30 septembrie 2023, către autoritatea de management a Programului Transport 2021-2027.

(2) Proiectele etapizate prevăzute la alin.(1) au valoarea determinată pentru restul de finanțat actualizată la nivelul contractelor de finanțare la data de 31 decembrie 2023, în condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022, aprobată cu modificări prin Legea nr. 243/2022, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Contractele de finanțare pentru proiectele etapizate se încheie de către Autoritatea de Management a Programului Transport 2021-2027 pentru asigurarea continuității implementării cu data de 1 ianuarie 2024, în condițiile prevăzute la art.118 sau, după caz, la art.118a din Regulamentul (CE) nr.1060/2021 și ale art.6 alin. (2) la nivelul valorii actualizate ale valorii rămase de actualizat și în limita valorii alocate din fonduri externe nerambursabile și a cofinanțării bugetului de stat

și a valorii supracontractării prevăzute de art.15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.133/2021.

Art.34 - (1) Autoritatea de management a Programului Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 transmite lista proiectelor/operațiunilor de echipamente și infrastructură specifică de sănătate care îndeplinesc condițiile pentru etapizare prevăzute la art. 4 și 5 până la data de 30 septembrie 2023 către autoritatea de management a Programului Dezvoltare Durabilă 2021-2027.

(2) Proiectele etapizate prevăzute la alin.(1) au valoarea determinată pentru restul de finanțat actualizată la nivelul contractelor de finanțare la data de 31 decembrie 2023, în condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022, aprobată cu modificări prin Legea nr. 243/2022, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Contractele de finanțare pentru proiectele etapizate se încheie de către Autoritatea de Management a Programului Dezvoltare Durabilă 2021-2027 începând cu data de 1 ianuarie 2024, în condițiile prevăzute la art.118 sau, după caz, la art.118a din Regulamentul (CE) nr.1060/2021 și ale art.6 alin. (2) la nivelul valorii actualizate ale valorii rămase de actualizat și în limita valorii alocate din fonduri externe nerambursabile și a cofinanțării bugetului de stat și a valorii supracontractării prevăzute de art.15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.133/2021 cu modificările și completările ulterioare.

(4) Autoritatea de management a Programului Dezvoltare Durabilă 2021-2027 are obligația ca până la data de 30 septembrie 2023 să ia măsurile necesare care se impun pentru modificarea programului, dacă este cazul, în vederea includerii la finanțare a proiectelor/operațiunilor de echipamente și infrastructură specifică de sănătate transmise de autoritatea de management a Programului Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 care îndeplinesc condițiile pentru etapizare prevăzute la art. 4 și 5;

Art.35 - (1) Autoritatea de management a Programului Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 transmite lista proiectelor/operațiunilor care îndeplinesc condițiile pentru etapizare prevăzute la art.4 și art. 5 până la data de 30 septembrie 2023 către autoritatea de management a Programului Dezvoltare Durabilă 2021-2027.

(2) Proiectele etapizate prevăzute la alin.(1) au valoarea determinată pentru restul de finanțat actualizată la nivelul contractelor de finanțare la data de 31 decembrie 2023, în condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022, aprobată cu modificări prin Legea nr. 243/2022, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Contractele de finanțare pentru proiectele etapizate se încheie de către Autoritatea de Management a Programului Dezvoltare Durabilă 2021-2027 pentru a asigura continuitatea implementării proiectelor începând cu data de 01 ianuarie 2024, în condițiile prevăzute la art.118 sau, după caz, la art.118a din Regulamentul (CE) nr.2021/1060 și la art.6 alin. (2), la nivelul valorii actualizate ale valorii rămase de actualizat și în limita valorii alocate din fonduri externe nerambursabile și a cofinanțării bugetului de stat și a valorii supracontractării prevăzută la art.15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021.

(4) Prin derogare de la prevederile art. 15 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare, pentru beneficiarii operatori regionali de apă, astfel cum sunt definiți la art. 2 lit. h) din Legea nr. 51/2006 privind serviciile de utilități publice, republicată cu modificările și completările ulterioare, sumele aferente prefinanțării acordate proiectelor etapizate finanțate din POIM și rămase nerecuperate la momentul finalizării etapei I se suportă temporar de la

bugetul de stat de la o poziție bugetară distinctă din cadrul Titlului X “Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020”, cod 58.

(5) După semnarea contractelor de finanțare pentru etapa II a proiectelor etapizate în cadrul Programului Dezvoltare Durabilă 2021 - 2027, o parte din sumele convenite acestora în conformitate cu prevederile art. IV - “Prefinanțare” din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.133/2021, vor reîntregi bugetul de stat în cuantumul sumelor suportate temporar, conform prevederilor alin.(4), pentru fiecare proiect în parte.

(6) Prin derogare de la prevederile art. 15 alin. 1² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare, începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență a Guvernului, beneficiarii proiectelor etapizate pentru care etapa I a proiectului este finanțată din Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020, nu mai primesc tranșe suplimentare de prefinanțare alocate din cadrul acestui program operațional.

(7) Sumele necesare finalizării proiectelor implementate de beneficiarii prevăzuți la art. 6 alin. (3) din ordonanța de urgență a guvernului nr. 40/2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare, care nu au fost finalizate în perioada de eligibilitate a perioadei de programare 2014 - 2020 se asigură de la bugetul de stat prin bugetul ordonatorului principal de credite.

(8) Autoritatea de management a Programului Dezvoltare Durabilă 2021-2027 are obligația ca până la data de 30 septembrie 2023 să ia măsurile necesare care se impun pentru modificarea programului operațional, dacă este cazul, în vederea includerii la finanțare a proiectelor/operațiunilor cuprinse în Lista proiectelor/operațiunilor propuse a fi făcute transmisă de autoritatea de management a Programului Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 și care îndeplinesc condițiile pentru etapizare prevăzute la art. 4 și 5.

Art.36 - (1) Autoritatea de management a Programului Operațional Competitivitate 2014-2020 transmite lista proiectelor/operațiunilor de infrastructură de cercetare și transfer tehnologic, care îndeplinesc condițiile pentru etapizare prevăzute la art.4 până la data de 30 septembrie 2023, către autoritatea de management a Programului Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027.

(2) În situația declarării ca nefuncțional a proiectului major **”Extreme Light Infrastructure - Nuclear Physics (ELI-NP)”** finanțat în cadrul Programului Operațional Competitivitate 2014-2020, Axa prioritară 1, beneficiarul Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară Horia Hulubei are obligația îndeplinirii obiectivelor proiectului cel târziu până la data de 31 decembrie 2026.

(3) Cheltuielile aferente proiectului prevăzut la alin. (2) realizate după data de 31 decembrie 2023 vor fi suportate din bugetul de stat, în limita sumelor aprobate cu această destinație, prin bugetul ordonatorului principal de credite, Ministerul Cercetării Inovării și Digitalizării.

(4) În situația declarării ca nefuncționale a proiectelor implementate de institute de cercetare de drept public în cadrul Axei prioritare 1 a Programului Operațional Competitivitate 2014-2020, beneficiarii au obligația îndeplinirii obiectivelor proiectelor cel târziu până la data de 31 decembrie 2026.

(5) Cheltuielile aferente proiectelor prevăzute la alin. (4) realizate după data de 31 decembrie 2023 vor fi suportate din bugetul de stat, prin bugetul ordonatorului principal de credite, Ministerul Cercetării Inovării și Digitalizării.

(6) În situația declarării ca nefuncțional a proiectului ”HUB de servicii MMPS-SII-MMPS” finanțat în cadrul Programului Operațional Competitivitate 2014-2020, Axa prioritară 2, beneficiarul Ministerul Muncii și Solidarității Sociale are obligația îndeplinirii obiectivelor proiectului cel târziu până la data de 31 decembrie 2026.

(7) Cheltuielile aferente proiectului prevăzut la alin. (6) realizate după data de 31 decembrie 2023 vor fi suportate din bugetul de stat, în limita sumelor aprobate cu această destinație, prin bugetul ordonatorului principal de credite, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale.

(8) Proiectele etapizate prevăzute la alin.(1) au valoarea determinată pentru restul de finanțat actualizată la nivelul contractelor de finanțare la data de 31 decembrie 2023, în condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022, aprobată cu modificări prin Legea nr. 243/2022, cu modificările și completările ulterioare.

(9) Contractele de finanțare pentru proiectele etapizate se încheie de către Autoritatea de Management a Programului Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare pentru a asigura continuitatea implementării cu data de 1 ianuarie 2024, în condițiile prevăzute la art.118 sau, după caz, la art.118a din Regulamentul (CE) nr.1060/2021 și ale art. 6 alin. (2), la nivelul valorii actualizate ale valorii rămase de actualizat și în limita valorii alocate din fonduri externe nerambursabile și a cofinanțării bugetului de stat și a valorii supracontractării prevăzute de art.15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.133/2021.

(10) Autoritatea de management a Programului Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 are obligația ca până la data de 30 septembrie 2023 să ia măsurile necesare care se impun pentru modificarea programului operațional în vederea includerii la finanțare a proiectelor/operațiunilor cuprinse în Lista proiectelor/operațiunilor propuse a fi făcute transmisă de autoritatea de management a Programului Operațional Competitivitate 2014-2020 și care îndeplinesc condițiile pentru etapizare prevăzute la art. 4 și 5..

(11) Proiectele “Sistem informatic pentru registrele de sănătate - ReglInterMed” și “Sistem Informatic pentru Evidenta Clinica a secțiilor A.T.I. (S.I.E.C.-A.T.I.)”, finanțate prin Programul Operational Competitivitate 2014-2020, Axa Prioritara 2, se vor etapiza în cadrul Programului Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027, urmând ca Autoritatea de Management a Programului Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 să aloce sumele necesare finanțării celor două proiecte.

Capitolul VIII - Modificarea programelor operaționale 2014-2020 în vederea închiderii acestora

Art.37 - (1) Pentru a asigura implementarea corespunzătoare a programelor operaționale 2014-2020 și pregătirea la timp a închiderii acestora, autoritățile de management transmit Comisiei Europene cereri de modificare a programelor operaționale/programelor CT , inclusiv modificări ale planurilor de finanțare pentru transferul de fonduri între axele prioritare ale aceluiași program operațional/program CT în cadrul aceleiași categorii de regiuni și același fond până la data de 30 septembrie 2023, conform prevederilor regulamentelor europene aplicabile în vigoare.

(2) Autoritățile de management ale programelor operaționale 2014-2020 notifică Comisiei Europene tabelele financiare revizuite ale programelor operaționale pentru transferurile fără impact major în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (5) și (6) și pentru modificările legate de rata de cofinanțare în

conformitate cu prevederile art. 30 alin. (7) din Regulamentul (UE) 2013/1303, cu modificările și completările ulterioare, înainte de data finală de eligibilitate, respectiv până la data de 31 decembrie 2023.

(3) Cererile de modificare a programelor operaționale 2014-2020/programelor CT 2014-2020 prevăzute la alin.(1) trebuie să aibă în vedere următoarele:

a) realocări de fonduri între axele prioritare ale aceluiași program operațional, în cadrul aceleiași categorii de regiuni și același fond în funcție de execuția bugetară la nivelul axelor prioritare;

b) realocări de fonduri în funcție de execuția bugetară de la axele prioritare unde va avea loc etapizarea proiectelor/operațiunilor, în cadrul aceleiași categorii de regiuni și același fond;

c) realocări de fonduri în funcție de execuția bugetară de la axele prioritare unde se înregistrează întârzieri în implementarea proiectelor/operațiunilor și există riscul de decommitere a fondurilor alocate programului operațional la nivelul axei prioritare;

d) revizuirea cadrului de performanță a programului operațional în funcție de realocările de fonduri între axele prioritare ale aceluiași program operațional, în cadrul aceleiași categorii de regiuni și același fond precum și în funcție de etapizarea operațiunilor/proiectelor;

e) modificarea planurilor de finanțare ale programelor operaționale ca urmare a transferului de fonduri între axele prioritare ale aceluiași program operațional în cadrul aceleiași categorii de regiuni și același fond.

(4) Autoritățile de management ale programelor operaționale 2014-2020 răspund de fundamentarea cererilor de modificare a programelor operaționale, revizuirea cadrului de performanță și modificarea planurilor de finanțare astfel încât să se poată reduce la minim riscul de dezangajare a programelor operaționale 2021-2027.

Art. 38 - (1) Autoritățile de management ale programelor operaționale 2014-2020 propun Comisiei Europene în vederea aprobării o revizuire a obiectivelor printr-o modificare a programelor operaționale în cazuri justificate în mod corespunzător, cum ar fi o modificare semnificativă a condițiilor economice, de mediu și de pe piața muncii, și atunci când revizuirea este o consecință a modificărilor alocărilor pentru o anumită prioritate până la data de 30 septembrie 2023.

(2) Revizuirea obiectivelor programului operațional 2014-2020 potrivit prevederilor alin.(1) este determinată, după caz, și de etapizarea proiectelor/operațiunilor și/sau de proiectele/operațiunile identificate ca posibil de a fi declarate nefuncționale pentru care există contract de finanțare valabil încheiat, situație în care sunt avute în vedere următoarele:

a) realocări de fonduri în funcție de execuția bugetară de la axele prioritare unde va avea loc etapizarea proiectelor/operațiunilor și/sau unde proiectele/operațiunile identificate ca nefuncționale, în cadrul aceleiași categorii de regiuni și același fond;

b) revizuirea cadrului de performanță a programului operațional în funcție de realocările de fonduri între axele prioritare ale aceluiași program operațional, în cadrul aceleiași categorii de regiuni și același fond în funcție de etapizarea operațiunilor/proiectelor și/sau de proiectele/operațiunile identificate ca nefuncționale;

c) modificarea planurilor de finanțare ale programelor operaționale ca urmare a transferului de fonduri între axele prioritare ale aceluiași program operațional în cadrul aceleiași categorii de regiuni și același fond ca urmare a etapizării proiectelor și/sau ca urmare a proiectelor/operațiunilor identificate ca nefuncționale.

Capitolul IX - Dispoziții tranzitorii și finale

Art.39 - (1) Prin excepție de la prevederile art. 21 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.40/2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare, beneficiarii au obligația de a transmite cererea de rambursare finală în termen de 60 de zile de la data încheierii perioadei de implementare, respectiv în termen de 30 zile de la data încheierii perioadei de implementare pentru proiectele finanțate prin Fondul Social European.

(2) Beneficiarii proiectelor a căror perioadă de implementare este încheiată la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, au obligația de a transmite cererea de rambursare finală în termen de maximum 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, cu excepția proiectelor finanțate prin Fondul Social European, pentru care termenul de depunere a cererii de rambursare finală este de 30 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(3) În cazul în care Beneficiarii nu respectă obligațiile prevăzute la alin. (1) și (2), autoritatea de management procedează la emiterea documentelor finale pe baza progresului tehnic și financiar validat în cererile de rambursare anterior depuse. Sumele prevăzute în bugetul proiectului care nu au fost solicitate la rambursare până la termenele prevăzute la alin. (1) și (2) sunt dezangajate de către autoritatea de management și sunt suportate de către Beneficiari din resurse proprii.

(4) Prevederile alin. (1) și (2) nu sunt aplicabile programelor CT 2014-2020.

Art.40 - În scopul îndeplinirii obiectivelor și indicatorilor proiectelor, precum și în vederea asigurării funcționalității acestora, autoritățile de management pot prelungi, prin acte adiționale la contractele/deciziile /ordinele de finanțare, durata de implementare pentru proiectele/operațiunile nefuncționale, după data de 31 decembrie 2023, cu suportarea cheltuielilor aferente ulterioare de către beneficiari și cu respectarea celorlalte termene prevăzute în prezenta ordonanță de urgență.

Art.41 - (1) Proiectele/operațiunile care nu îndeplinesc condițiile de etapizare, nu sunt/nu pot fi declarate nefuncționale, nu sunt posibil de încadrat în categoria proiectelor/operațiunilor nefinalizate trebuie finalizate fizic și implementate la data prevăzută în contractul de finanțare pentru implementarea acestora, dar nu mai târziu de data de 31 decembrie 2023.

(2) În situația în care proiectele/proiectele a căror implementare nu s-a finalizat fizic la data de 31 decembrie 2023, care nu îndeplinesc condițiile de etapizare, nu sunt/nu pot fi declarate nefuncționale și nu sunt posibil de încadrat în categoria proiectelor/operațiunilor nefinalizate, determină aplicarea corecțiilor prevăzute la art. 6, alin (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare, sau, după caz, restituirea de către beneficiar a sumelor primite din fonduri externe nerambursabile și din cofinanțare de la bugetul de stat în condițiile prevăzute de același act normativ.

Art.42 - (1) Cu excepția proiectelor/operațiunilor finanțate în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 și a celor finanțate în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, contractele/deciziile/ordinele de finanțare aferente proiectelor/operațiunilor care la data de 30 septembrie 2023 nu au realizat minimum 5% progres financiar se reziliază. Autoritățile de management ale programelor operaționale 2014-2020 pot decide prin instrucțiuni emise în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență ajustarea pragului valoric prin creșterea acestuia astfel încât să fie asigurate condițiile implementării programelor operaționale în condiții de performanță.

(2) - Proiectele/operațiunile finanțate în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020 pentru care până la data de 30 iunie 2023 nu s-au depus cereri de rambursare în valoare cumulată de minimum 10% din valoarea eligibilă nerambursabilă a contractului de finanțare, autoritatea de management/ organismul intermediar procedează la rezilierea contractului de finanțare, cu recuperarea integrală a sumelor plătite.

(3) Pentru proiectele/operațiunile finanțate în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020 pentru care până la data de 30 iunie 2023 nu s-au transmis rapoarte tehnice prin care să se demonstreze atingerea unui grad de îndeplinire a indicatorilor la nivel global de minimum 20%, autoritatea de management/ organismul intermediar poate proceda, pe baza analizei obiective și a riscurilor identificate la rezilierea contractului de finanțare, cu recuperarea integrală a sumelor plătite.

(4) În aplicarea prevederilor alin. (1) - (3), autoritățile de management ale programelor operaționale 2014-2020 au obligația de a iniția procedurile legale de încetare a contractelor/deciziilor/ordinelor de finanțare, beneficiarii în cauză având obligația de a restitui sumele primite din fonduri externe nerambursabile și din cofinanțare de la bugetul de stat în condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 43 - Plata salariilor și a veniturilor asimilate salariilor aferente activităților desfășurate pe parcursul lunii decembrie 2023 în cadrul proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale 2014-2020/programelor CT 2014-2020 se efectuează până la data de 31 decembrie 2023.

Art. 44 - Cheltuielile necesare după data de 31 decembrie 2023 necesare finalizării proiectelor pentru care au fost modificate contractele de finanțare în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 15/2021 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru ajustarea prețurilor contractelor de achiziție publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 281/2021, se suportă din bugetul beneficiarilor.

Art.45 - În termen de minimum 20 zile calendaristice de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene, se constituie un grup de lucru interinstituțional format din reprezentanți ai Autorităților de Management, Autorității de Certificare și Plată, Autorității de Audit, Direcției Generale Programare și Coordonare Sistem din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, coordonat de un secretar de stat, care va analiza periodic stadiul realizării etapelor calendarului de închidere ale programelor operaționale 2014-2020 și care va propune măsuri corective în scopul evitării blocajelor și pentru recuperarea eventualelor întâzieri.

Art. 46 - (1) Lista proiectelor/operațiunilor care sunt propuse pentru etapizare, lista proiectelor/operațiunilor care sunt declarate nefuncționale lista proiectelor/operațiunilor afectate de anchete naționale în curs sau suspendate printr-o procedură juridică sau o cale de atac administrativă cu efect de suspendare care urmează a fi incluse ca anexă la Raportul Final de Implementare sunt avizate de Comitetele de Monitorizare a Programelor Operaționale la propunerea autorităților de management.

(2) Listele de proiecte/operațiuni menționate la alin.(1) pot fi reavizate dacă la solicitarea autorității de management dacă acest lucru este necesar în procesul de aprobare a Raportului Final de Implementare a Programului Operațional.

Art.47 - Prevederile referitoare la modificarea programelor operaționale 2014-2020/programelor CT 2014-2020, gestiunea financiară în relația cu Comisia Europeană, tratamentul neregulilor, depunerea și conținutul documentelor de

închidere, plata soldului final sunt în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Comunicarea Comisiei Europene nr. 2022/C 474/01.

**PRIM MINISTRU
NICOLAE - IONEL CIUCĂ**